

Caudiel i ruta a Xèrica i Navaixes per la via verda minera de Ojos Negros

Venim a Caudiel —a la comarca de l'Alt Palància i a uns 60 km de les Alqueries— amb la idea de fomentar els passejos, així que, a banda del recorregut per la població, els seus monuments i voltants —que ara vos explicarem—, vos suggerim que exploreu algun trocet de la Via Verda d'Ojos Negros:

https://ca.wikipedia.org/wiki/Via_Verda_d%27Ojos_Negros#Itinerari_al_Pa%C3%ADs_Valenci%C3%A0

Via verda minera de Ojos Negros

Es tracta de l'antiga via minera que duia el mineral de ferro des de la població d'Ojos Negros als forns de Sagunt. En l'actualitat esta via disposa de 161 km i passa per les províncies de Terol, Castelló i València. És la via verda condicionada més llarga d'Espanya, i es pot seguir caminant o en bicicleta. És una via accessible per a persones amb mobilitat reduïda, així que per a passejar només calen les ganes.

Per fer esta ruta baixeu fins al preciós llavador municipal i des d'allí accediu a la via verda Ojos Negros en direcció a Xèrica i a Navaixes.

Teniu distintes opcions: eixir des de Caudiel i arribar a Navaixes, on podeu visitar l'espectacular paratge del Salto de la Novia. I fi de ruta. En este cas són uns 18 km; vos recomanem deixar un cotxe en Navaixes abans de l'inici de la ruta per poder tornar-vos-en a Caudiel.

L'opció llarga seria eixir i tornar per la mateixa ruta Caudiel – Xèrica -Navaixes – Xèrica - Caudiel.

Ací teniu tota la informació de les rutes:

De Caudiel a Xèrica per via verda Ojos Negros, 6 km.

<http://www.viasverdesaccesibles.es/viasverdes/tramos/ficha/tramo-n-3-caudiel-jerica/via-verde-de-ojos-negros>

De Xèrica a Navaixes per via verda, aprox. 8 km.

<http://www.viasverdesaccesibles.es/viasverdes/tramos/ficha/tramo-n-4-jerica-casilla-de-santa-barbara-navajas-cruce-con-carretera-cv-216-a-navajas/via-verde-de-ojos-negros>

Via verda Ojos Negros Caudiel – Navaixes, 15 km.

<https://es.wikiloc.com/rutas-cicloturismo/via-verde-ojos-negros-caudiel-navajas-240718>

Caudiel

Caudiel és un preciós poble de muntanya conegut per la qualitat i l'abundància de les seues aigües, però també, entre altres coses, per l'Església de Sant Joan Baptista i Santuari de la Verge del Niño Perdido, un edifici del segle XVII que conté un dels millors exponents del barroc valencià. A la [Vikipèdia](#) ho resumeixen així:

L'església és una àmplia nau en forma de creu amb capelles claustrals comunicades entre si i cúpula de mitjana taronja, tot això d'un refinat estil barroc amb extraordinària decoració d'ordre compost. La capella de la Verge, és una volta de canó amb un gran arc abocinat i en el centre de l'estada la cúpula.

El retaule de l'altar molt recarregat en la seua decoració; catorze llenços completen l'estada. El Camarí de la Verge destaca per la seua riquíssima decoració sobrecarregada. Sobresurt de manera fastuosa el retaule, tot ell decorat en or. Cap ressaltar així mateix el sòcol

revestit de rajola alcorina, més set llenços, obres del pintor manxeg Gaspar de la Huerta, resultant tot el conjunt, possiblement el millor exponent del barroc valencià.

És de destacar la petita imatge de la Verge del Xiquet Perdut, coneguda popularment com la Verge *del Colmillo*, coneguda així per estar llaurada en un ullal d'elefant. Data del segle XV, és de petita factura, 27 centímetres, i el seu valor és incalculable. Diu la tradició que Sant Vicent Ferrer [1350-1419] va dur amb si en les seues missions d'apostolat i predicació aquesta petita imatge. Va arribar a Caudiel de mans dels Agustins en 1627.

També val la pena recórrer els seus carrers, arribar-se al Convent de Carmelites Descalces, del segle XVII, i visitar la seua església; o arribar a l'ermita de Sant Roc, del segle XV. Proposem visitar també la Torre d'Anníbal -que la tradició atribueix al militar cartaginès-, o les restes de la muralla de Caudiel.

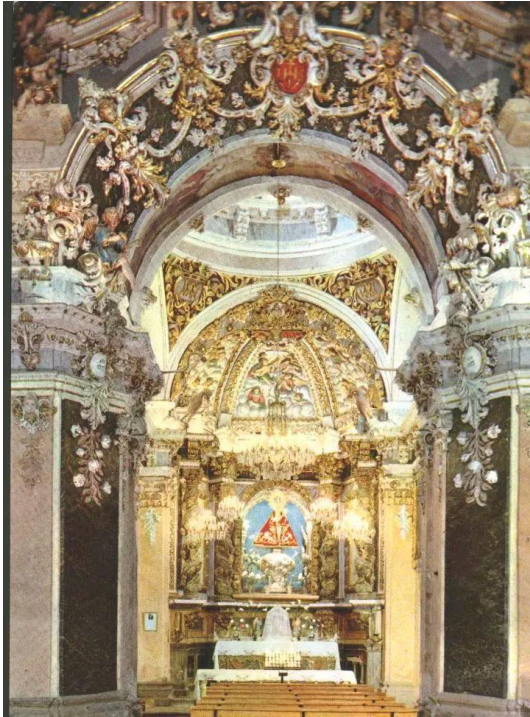
Hi ha una bona web turística que dóna moltes més opcions:

<https://altopalancia.es/ca/municipio/caudiel/>.

Entre les moltes festes que s'hi celebren hem de destacar la Festa de les cireres, que se celebra el primer cap de setmana de juny, i, pel que ens interessa a nosaltres, les Festes patronals. cap al 7 de setembre, en honor a la Mare de Déu del Niño Perdido.

Caudiel, les Alqueries i la Mare de Déu del Niño Perdido

En 1683, els frares agustins col·locaren la imatge de la Mare de Déu del Niño Perdido al seu oratori en la partida de Bonretorn. Entre 1824 i 1830, els frares van reformar l'oratori, però durant la desamortització de Juan Álvarez Mendizábal, el 1836, l'oratori, l'alqueria i la finca dels agustins es va vendre a D. Mariano Lorente, que va cedir el solar per edificar la nova església. L'obra començaria en 1852 i va acabar en 1854. —El diumenge 3 de gener de 1864 es va acomplir un altra aspiració de la població de les Alqueries: es va inaugurar el cementeri, a expenses del veïnat—.

S'ha dit sovint que la identitat d'*alcrieres* i *alcriers* s'organitza al voltant d'un referent comú com és l'església del Replà i la Mare de Déu del Niño Perdido, que serveix de vincle simbòlic i reuneix a la població dispersa. De fet, el mateix nom de les Alqueries "del Niño Perdido" es deu a la contribució d'aquells frares agustins radicats a Caudiel.

La relació entre les Alqueries i Caudiel es troba en la figura d'aquella Mare de Déu. Durant el III Centenari de la vinguda a les Alqueries de la imatge de la Mare de Déu del Niño Perdido, en 1983, ja es va organitzar una excursió a Caudiel per conèixer la font del seu culte.

Si voleu saber més, eixe mateix anys es va publicar el [Llibret del III Centenario de la venida a Alquerías de la Imagen de Nuestra Señora la Virgen del Niño Perdido](http://www.lesalqueriespedia.com/arxiu/llibret-del-3centenari-mare-de-deu/) — <http://www.lesalqueriespedia.com/arxiu/llibret-del-3centenari-mare-de-deu/>, i Mn. Salvador Ballester Huguet va presentar la *Breve historia de la Patrona de Alquerías, la Virgen del Niño Perdido*. <http://www.lesalqueriespedia.com/arxiu/historia-virgen/>

Teodoro López Díaz (1993), cronista de Caudiel, al seu llibre *Historia de la Virgen del Niño Perdido. Añádase a su historia algunas imágenes, culto e iconografía de otras poblaciones que han venerado o veneran al NIÑO PERDIDO* recull les aportacions de Mn. Salvador i les relaciona amb el culte i la iconografia general del Niño Perdido.

<http://www.lesalqueriespedia.com/arxiu/imatges-mare-de-deu/>.

Iconografia de la Mare de Déu del Niño Perdido

La iconografia de la Mare de Déu amb el Jesuset al braç, va ser el model de la imatge duta al Replà, que es canviaria cap a 1870. Mn. Salvador descrivia la nova imatge de talla:

Por los años setenta, del pasado siglo, se inauguró una nueva imagen de talla, vestida, que ocuparía la hornacina central del altar mayor. Esta Imagen es ya diferente de la Virgen de Caudiel. Representa a la Virgen de pie, señalando con la mano derecha al Niño Jesús. Esta aparece sentado, a su izquierda, sobre un estrado. Las dos imágenes van vestidas: con túnica y manto blancos la Virgen, tejido en seda y oro; el Niño, con idéntica túnica y capita de terciopelo rojo. En el fondo de la hornacina, completaba el conjunto, el Espíritu Santo en medio de unos rayos, tallado todo en madera dorada. (p. 24)